

Sygn. akt IV KZ 33/22

POSTANOWIENIE

Dnia 11 stycznia 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Tomasz Artymiuk (przewodniczący)

SSN Marek Pietruszyński (sprawozdawca)

SSN Eugeniusz Wildowicz

w sprawie wniosku P. N. w przedmiocie wznowienia postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 29 września 2016 r., sygn. II AKa 118/16,
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 11 stycznia 2023 r.,
zażalenia wnioskodawcy na postanowienie Sądu Najwyższego w Warszawie z dnia 12 października 2022 r., sygn. akt IV KO 65/22 odmawiające przyjęcia wniosku wobec jego oczywistej bezzasadności,
na podstawie art. 437 § 1 k.p.k.

postanowił:

zażalenia nie uwzględnić, zaskarżone postanowienie utrzymać w mocy.

UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy postanowieniem z dnia 12 października 2022 r., sygn. IV KO 65/22 odmówił przyjęcia wniosku P. N. o wznowienie postępowania z powodu jego oczywistej bezzasadności. Argumentując za takim rozstrzygnięciem Sąd Najwyższy wskazał, że wnioskodawca, mimo wskazania we wniosku na konieczność wznowienia postępowania na korzyść strony, gdy Trybunał Konstytucyjny orzekł o niezgodności z Konstytucją, ratyfikowaną umową międzynarodową lub ustawą przepisu prawnego, na podstawie którego zostało wydane orzeczenie i powołania wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 18 kwietnia 2019 r., K 14/17, nie zawarł

w nim żadnej argumentacji, która pozwoliłaby na ustalenie istnienia w sprawie okoliczności uzasadniających wznowienie postępowania ujętych w art. 540 § 1 do § 3 k.p.k., odnosząc się jedynie instrumentalnie do wskazanego orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego, bez wskazania jego znaczenia dla badanej sprawy. Sąd Najwyższy wskazał również w uzasadnieniu swojego rozstrzygnięcia, nawiązując do podnoszonej we wniosku nietrafnej oceny dowodów dokonanej przez sądy obu instancji, braku wezwania świadka mimo jego niestawiennictwa, stosowania tortur wobec jednego ze świadków, bez wskazania żadnych potwierdzających te tezę okoliczności, że w sprawie o wznowienie postępowania nie dokonuje się na nowo oceny zebranych dowodów i poprawności przyjętych ustaleń faktycznych, nie bada się zasadności orzeczeń procedujących w sprawie sądów, tak jak to się czyni w ramach kontroli instancyjnej. Sąd Najwyższy wskazał również, że podstawą wznowienia nie może być niezadowolenie skazanego z rozstrzygnięcia sądu odwoławczego, gdyż postępowanie wznowieniowe jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, a nie trzecią instancją odwoławczą. W końcu rozważań Sąd Najwyższy podniósł również, że skazany nie sprecyzował podstaw do wznowienia postępowania, a ograniczył się do ogólnych stwierdzeń o niedbalstwie i oszustwie, które miały miejsce w toku postępowania karnego.

Na to postanowienie zażalenie wniósł skazany.

W zażaleniu, w którym nie sformułował konkretnych zarzutów pod adresem sądu pierwszej instancji, wskazał na konieczność dokonania przez sąd odwoławczy ponownej analizy, wskazanych we wniosku porażających naruszeń w szczególności prawa procesowego i wniósł o przejęcie sprawy przez Sąd Najwyższy.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zażalenie nie jest zasadne.

Analiza treści zażalenia uprawnia do stwierdzenia, że w rzeczywistości skazany domaga się ponownej oceny okoliczności przedstawionych we wniosku o wznowienie, w tym zwłaszcza błędów natury proceduralnej popełnionych, jego zdaniem, w postępowaniu jurysdykcyjnym. Taka ocena okoliczności uzasadniających, zdaniem wnioskodawcy, wznowienie postępowania została już dokonana przez Sąd Najwyższy, w rzetelnym pierwszo – instancyjnych

rozważaniach, które zasadnie doprowadziły do uznania oczywistej bezzasadności wniosku o wznowienie postępowania. W kontekście twierdzeń podniesionych w zażaleniu dotyczących sygnalizowanego stosowania niedozwolonych metod przesłuchania jednego ze świadków, wskazać należało, że co prawda jedną z przesłanek wznowienia postępowania jest to, iż w związku z postępowaniem dopuszczono się przestępstwa, co mogło mieć wpływ na treść wyroku – art. 540 § 1 pkt 1 k.p.k., jednak zgodnie z dyspozycją art. 541 § 1 k.p.k. czyn ten, aby mógł skutecznie stać się powodem wznowienia postępowania musi być „ustalony prawomocnym wyrokiem skazującym” (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 stycznia 2022 r., II KO 115/21). Bezspornie zaś taki wyrok dotąd nie zapadł. Podniesiona ponownie w zażaleniu kwestia zdolności psychofizycznych do składania zeznań przez świadka J. Z. była przedmiotem pogłębionych rozważań Sądu pierwszej instancji z wykorzystaniem specjalistycznych opinii lekarskich. Sąd ten, wbrew stwierdzeniu skazanego, poddał nadto właściwej ocenie relację świadka A. W.. Odnosząc się do zażalenia wskazać również należało, że poza sygnalizowaniem występowania w sprawie przesłanki wznowienia postępowania z art. 540 § 1 pkt 2 k.p.k. nie wskazał dowodów i faktów, które nie byłyby przedmiotem procedowania Sądów obu instancji. Należało także zaakceptować stwierdzenie Sądu Najwyższego o instrumentalnym potraktowaniu w tej sprawie orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego jako podstawy wznowienia, w sytuacji gdy w sprawie skazanego nie została wymierzona kara łączna. W końcu odnosząc się do wniosku skazanego z dnia 27 grudnia 2022 r. o ustanowienie obrońcy z urzędu do reprezentowania go w posiedzeniu, na którym rozstrzygana będzie kwestia wniesionego zażalenia, podnieść należało, że z przepisów procedury karnej (art. 79 § 3 k.p.k.) wynika, że udział obrońcy (w wypadkach określonych w art. 79 § 1 i 2 k.p.k.) jest obowiązkowy w tych posiedzeniach, w których obowiązkowy jest udział oskarżonego. Wskazane posiedzenie nie jest tym, o którym mowa w art. 79 § 3 k.p.k.

Uwzględniając wskazane okoliczności należało postanowić jak w postanowieniu.

